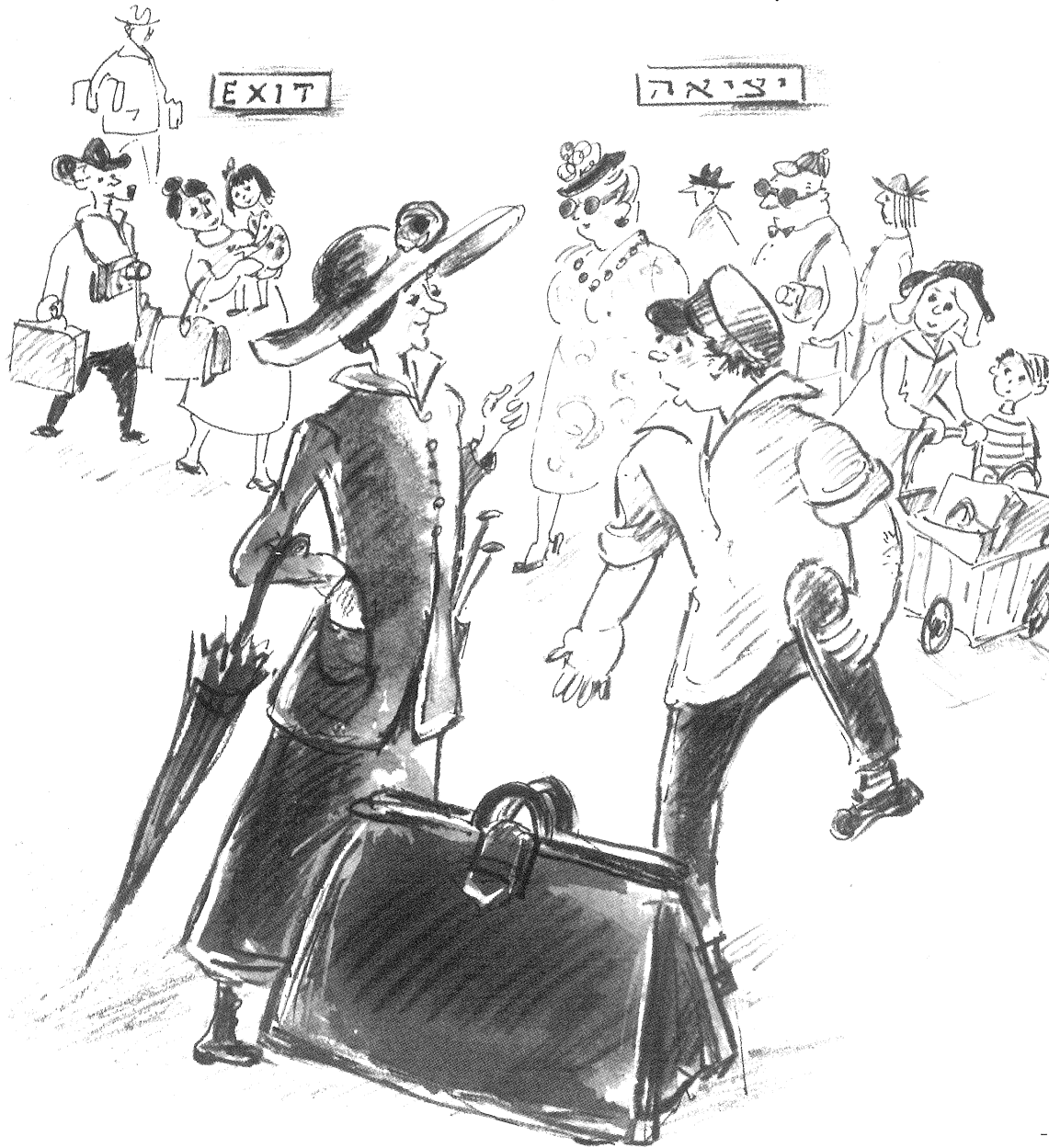

רחוב רמון מספר שלש

"אולי, הִזְהַר! זֶה יִפֹּל!"

'בּוֹס' גָּדוֹל הִדְהִד בְּתוֹדֵר הַמִּתְנָה שֶׁל שָׂדֶה הַתְּעוֹפָה. כָּל הַנוֹסְעִים הִסְתוּבְּבוּ וְהִבִּיטוּ בַּסֵּבֶל הַמִּנְתֵּר עַל רֶגֶל אַחַת מְרֹב כָּאֵב. עַל גִּדּוֹ עָמְדָה גִּבְרִית גְּבוּהָה וְרִזָּה. שְׁתֵּי גַמּוֹת חֹן בִּלְחִיָּה, וְכוֹבֵעַ גָּדוֹל וְרַחֲב שׁוּלִים הִתְנוֹפֵף עַל רֹאשָׁהּ. בְּגָדָה נִשְׁאַה מְטוֹרִיָּה אֲרֶכֶה וּשְׁחָרָה,

ושתי מסרגות תקועות היו בכיס מעילה הארץ והשחר. חצאית ארצה ושחרה הגיעה עד שולי נעליה הגבוהות השחרות, ששורכות היו, כמובן, בשרוכים ארכים ושחרים. היתה זו סבתא שמחה. האמת היא שסבתא שמחה לא היתה סבתו של אף אחד, בדיוק כמו שאחיה, דוד נחמיה, לא היה דודו של אף אחד. אבל כך קראו להם כל דיגרי רחוב רמון, ולכן אקרא לה כך גם אני.

"האם נפצעת?" שאלה את הסבל המנתר.

"אוי", גנח, "אני לא, אבל הבחן שלי כן! אני חושב שהתרסקה! מה יש לך בתיק הזה... סלעים???"

סבתא שמחה התכופפה והרימה את התיק השמן והפבד שהפיל הסבל.

"סלעים?" אמרה, "לא, בכלל לא. לא נראה לי שארזתי סלעים. רק בגדים אחדים, זוג נעלים וכמה מתנות וכמובן, את הסמורב שלי".

"את המה שלך?"

"הסמורב. הוא עובר במשפחתנו מדור לדור מזה למעלה ממאתים שנה. הוא תמיד נמצא איתי. אני מאד מקנה שלא נזק. אבל סלעים אין לי. אמנם יש בתיקי אבנים אחדות מאד יפות שמצאתי פעם בחוף הכנרת בטבריה. התרצה לראות אותן?"

"אוי... לא, תודה רבה לך", נאנח הסבל, וצלע לדרכו.

"אני כל כך מצטערת!" קראה אחריו. "אמרתי לך שהתיק פבד מדי עבורך. אבל אם תשרה את אצבעך במים חמים עם חרדל, אני בטוחה שעד מחר הפל יעבר!"

סבתא שמחה פתחה את התיק הגדול השחר והסתכלה פנימה. ואמנם, הסמורב אכן נראה מעודו בצדו השמאלי, ונדית המכסה

היתה ללא כל ספק מעוקמת. בזהירות הרימה אותו והציצה פנימה. שתי צפורים צהבות ישבו בפנים, מכות במורת רוח בכנפיהן.

"אוי ואבוי לי! כמעט שכחתי את שתיכן! מסכנות שכמותכן! סבלתן טלטולים למכביר היום. ברוך השם שלא נפגעתן. אבל הסתכלו, ראו מה היה לסמורב הנקר! אני מקנה שיעלה בידו של דוד נחמיה לתקן אותו. גדעתי שהייתי צריכה לשאת אותו בעצמי ולא למסור את התיק לסבל!"

בזהירות רבה הוציאה את הצפורים הצהבות מהסמורב. היא

שזכרתי! לחשה לעצמה. כעבר שעה קלה, עמדה בחזית ביתה שברחוב רמון מספר שלש.

"ציפי, הסתכלי", אמרה לצפור הגדולה, "סוף סוף הגענו! דוד נחמיה יהיה כל כך מפתע! הוא חושב שאגיע רק בשבוע הבא".
שתי הצפורים ציצו בשמחה ועפו הישר אל צמרת עץ קנמון גבוה שעמד באמצע הגן. סבתא שמחה הביטה על העץ היפה, העבות, ונשמה עמקות.
"איזה ניחוח נפלא!"

היא פתחה את השער ועשתה דרכה דרך הגן אל עבר צריף קטן חבוי מאחורי הבית.

בצריף זה שכנה חנות התקונים של הדוד נחמיה.
בעדינות רבה הניחה סבתא שמחה את הסמורב שניזק על השלחן.

"נחמיה יתקן את הסמורב מחר בבוקר מיד בשובו מבית הכנסת, ולארוחת הבוקר כבר אוכל להכין לשנינו כוס תה קנמון מהביל!"
סבתא שמחה יצאה מן הצריף ונכנסה פנימה אל בית האבן הקטן, סגרה את הדלת, הגיפה את התריסים, כפתה את האור, אמרה "שמע ישראל", ובו רגע שקעה בשנה עמקה.

סגרה את התיק, עזבה את שדה התעופה וחצתה את הכביש אל תחנת האוטובוס, כשהצפורים מוצאות להן מנוח על כובעה.
"החזקנה חזק!" קראה סבתא שמחה לצפורים, "אינני רוצה שתלכנה לאבוד".

קצרת רוח, עמדה סבתא שמחה בתור, וחכתה לאוטובוס שיסיע אותה הביתה - לירושלים עיר הקדש. היא ואחיה הצעיר נחמיה גרו ברחוב רמון מספר שלש, בבית אבן קטן, עם גג רעפים אדם ותריסים ירקים. מאז שזכרו את עצמם גרו בבית זה, הם והוריהם והורי הוריהם לפנייהם.

"אינני יכולה לחכות עד שאגיע הביתה! כמה טוב ונפלא לחזור! הבקור אצל ילדי ספרינג-סיטי היה מקסים, אבל בכל העולם פלו אין עוד מקום כמו ירושלים!"

האוטובוס טפס מעלה מעלה ועשה את דרכו לעיר הקדש, שישבה ככתר על פסגת ההרים. היתה זו שעה קסומה בה שוקעת השמש לאטה מאחורי ההרים וצובעת את העיר בקרני אור זהובות זוהרות.

סבתא שמחה ישבה באוטובוס, אפה דחוס אל שמשות החלון, עיניה מלאות דמעות של שמחה. "זה יפה אפילו יותר ממה

"בדיוק כמו שאבא שלי היה לובש - בדי שכל אחד יוכל לראות אותה!"

ואז, היה מתנד את חייוכו המיתד, השמור לו בלבד, חיוך רחב, חם ואוהב, כשעיניו החומות זוהרות ומחייכות.

אבל עכשו, סר החיוך מעל פניו. הוא ישב בחדונו על שרפרפו העגל, ונאנח אנהא עמקה, עמקה.

"לפי שחזרתו הביתה, ציפיי", אמר לצפור שישבה מולו על השלחן, "אבל אני מכרח לומר לך שפשוט אינני יודע מה לעשות עם סבתא שמחה. תסנתי את הסמובר שלה וכעת הוא כמו חדש. אבל דמיוני לעצמד גברת קשישה כמוה סוחבת אתה, בכל אשר תלך, סמובר

דוד נחמיה וחנות התיקונים

לדוד נחמיה היו "ידי זהב". הוא נדע לתקן כל דבר. את חנות התיקונים שלו היה פותח מדי בקר לאחר ששים את תפלת שחרית בבית הכנסת הקטן שבקרבת ביתו. כסאות שבורים היה מדביק, שעונים מקלקלים היה מתקן, ואת הסנדלים הקרועים של ילדי השכונה היה תופר באהבה רבה. הוא שמן מנעילים חלודים, חזק ברוזים מטפטפים והדביק בלים סדוקים. "פנצ'רים" אין-ספור תקנו בנדיו הנפלאות.

דוד נחמיה מעולם לא זרק דבר. "חפץ עתיק הוא כמו חבר ותיק", היה נוהג לומר. "אם רק תתקנו - כמו חדש תקבלו". כל דבר שלא הצליח לתקן, היה מניח הצדה או מאחסן במקום בטוח, עד שיעלה במחור רעיון מה לעשות בו.

נחמיה היה איש שמנמן - לא נמוך אבל גם לא גבוה. היו לו עיניים חומות ומרצדות, וזוג פאות מסלסלות התקועות מאחורי אזניו, זקנו החום השתלשל ברוך, ועל ראשו, כעטרת, כפה.

"לא כמו הכפות השטוחות אותן חובשים היום", אמר. "אני אוהב כפה שיושבת גבוה, כמו כתר, כמו שאבא שלי היה חובש, כפה שכל אחד יכול לראות אותה!"

דוד נחמיה מעולם לא ישב במנוחה, וכשהיה נע וזע היתה ציצית הצמר הלבנה שלו חובטת כמפרש על צדי מכנסיו הרחבים והשחורים.

"אני אוהב ללבוש את הציצית שלי על החלצה", היה אומר,

מנחשת כל כך גדול וכבד! אינני מבין מדוע אינה יכולה להכין כוס תה בקומקום רגיל. כמו כל אחד. נכון, חפץ עתיק הוא כמו חבר ותיק, אבל בכל זאת, הרבה יותר קל לשאת קומקום קטן רגיל, מאשר סמוך נחשת גדול וכבד!"

נחמיה קם מהשורפר, סגר את ארגז הכלים, והעיר מבט סביב סביב כדי להיות בטוח שכל דבר מנח במקומו, יצא מהחנות ונכנס אל הגן. רחם עגל האיר את העיר החשוכה, ובגן נצצו עלי עצי הזית באורו המכסיף. רוח קלה וחרישית נשבה בין אלפי העלים, וציפי התעורפה מעלה מעלה והתישבה בצמרת עץ הסגנון.

"לילה טוב, ציפי!" קרא אחריה דוד נחמיה. "ליל מנוחה לך. מחר צפוי לנו יום עמוס!"

הוא נכנס אל בית האבן הקטן, נשק למזוזה הגדולה העשויה עץ זית, ובלטוף של אהבה הבריק אותה בשרוויל פתנתו. דוד נחמיה התכופף וחלץ את נעליו, וכשהוא נושא אותן בידי עלה על קצות אצבעותיו אל דירתו שבקומה השנייה. הוא לא רצה להעיר את סבתא שמחה הישנה בדירה שבקומה הראשונה. למען האמת, למרות כל מאמציו של דוד נחמיה לשמר על השקט, סבתא שמחה תמיד ידעה, בדיקנות מפלגה, מתי הוא הלך לישון ובאיזו שעה הוא קם בבקר ממטותו.

"זה בגלל האזנים שלי", היתה אומרת. "נכון שכלי כבר נראית זקנה, אבל האזנים עדין צעירות. הן יכולות לשמע כמעט הכל". אבל הלילה, אפילו אזניה הצעירות של סבתא שמחה התעייפו מההדרך הארבה. הפעם היא לא התעוררה.

גם נחמיה היה עייף. אבל ביון ששמחה חזרה הביתה שבוע לפני

המתכנן, עליו לקום השכם בבקר ומצפה לו עבודה רבה לפני שהיא תתעורר.

דוד נחמיה לבש פיז'מה בעלת פסים סגלים - זו שסבתא שמחה נתנה לו כמתנת יום הולדת. את הכפה השחורה הגדולה הסיר מעל ראשו, ובמקומה חבש את הכפה הסגולה החמה, זו שסבתא שמחה סרגה לו בצבע המתאים לפיז'מה. אז, לקח מעל שלחן הלילה שלצד מטותו ספר תהלים נשן נושן, שמרב שמוש דפיו היו בלואים, ואפלו קצת קרועים.

"עד היכן כבר הגעתי?" הוא שאל את עצמו. הוא דפדף בספר. "או, הנה, עד כאן. אני כבר כמעט בסוף. עוד מעט, בעוד שבוע, אסיים את כל ספר תהלים בפעם השש מאות תשעים ושש".

בעצם, בפעם השש מאות תשעים ושש כבר ידע דוד נחמיה את כל ספר תהלים בעל פה. אבל, בכל זאת, קרא כל מלה ומלה לאט ובאהבה. אחרי ששים, נכנס למטה, קרא קריאת שמע, משך את השמיכה עד מעל לכפתו הסגולה ושקע בשנה.

"שמחה! לא ידעתי שאת כבר ערה. השעה עדין מקדמת כל כך, האם לא תרצי להמשיך ולישן עוד קצת?"
 "לישן? איך אני יכולה לישן? הסתפל איך נראה הבית שלי! מה קרה לו? האם היתה רעידת אדמה בירושלים בזמן העדרי? או שמא פרצה סערה לתוך הבית?"
 דוד נחמיה השפיל מבטו אל הרצפה המלכלכת. "אה, טוב, את מבינה... הייתי מאוד עסוק..."

הבלגו

מה שנכון - נכון! לא היה כל ספק, כלם הסכימו פה אחד: כאשר סבתא שמחה לא נמצאת בבית, שום דבר ברחוב רמון מספר שלש לא מתנהל כשורה. זאת אומרת, מבחוץ הכל יפה, אבל בתוך הבית פנימה הכל נראה אחרת.

הג האדם עדין הציץ מעל לשיחים שדוד נחמיה גזם כל כך יפה. וכל הפרחים והעצים פרחו כמו תמיד, כי דוד נחמיה טפל בהם כרגיל. חנות התקונים עדין עמדה בפנת הנו כשכלי העבודה הרבים מסדרים כל אחד במקומו, וכלם מצחצחים ומבהיקים בנקיונם. דוד נחמיה דאג גם להם.

אבל בתוך הבית פנימה זה כבר ספור אחר. דוד נחמיה פשוט לא נדע להסתדר בתוך הבית וטוב שסבתא שמחה סוף סוף חזרה. נהול הבית היה התפקיד שלה, ומאז שנסעה - הבלגו הלך וגדל. ובכו, השכם בבקר, נרד דוד נחמיה על קצות אצבעותיו, הסתפל סביבו, ונאנח. ערמת גרבים מלאות חרים המתינה בסבלנות על הספה עד שמישהו יתקן אותן. כלים מלכלכים המתינו בפניו שידיו אותם. שכבה דביקה של רבת ענבים שגלשה, רבה שדוד נחמיה הכין, כשתה את הפירות. וכתמים בכל גדל וצורה קשטו את החלונות, והכל היה מכסה במעטה אבק שגרם לגרוי באפו של דוד נחמיה.

"פיצד אשתלט על כל זה לפני ששמחה מתעוררת?" קרא בקול.
 "יש כאן בלגו עצום!"
 "יש ויש! ועוד איך!"

דוד נחמיה הסתובב בכזו מהירות עד שהציצית שלו התנפחה לגמרי ונראתה באמת כשני מפרשים החובטים בסירה!